

METİN
TEXT
Asu Bahadır

ÇEVİRİ
TRANSLATION
Ali Duran

SERĞİ KOORDİNATÖRÜ
EXHIBITION COORDINATOR
Duygu Şaylı

SERĞİ DANIŞMANI
EXHIBITION CONSULTANT
Ece Köksal

BASKI
PRINT
Saner Matbaacılık

FOTOĞRAFLAR
PHOTOGRAPHS
Kayhan Kaygusuz

"Çok bile dayandım" eseri genç kadın sanatçıları desteklemek amacıyla kullanıma açılan @vuslatds atölyesinde sanatçımız Damla Sari tarafından üretilmiştir. Genç sanatçılara açılan bu önemli alanla sağlanan desteğin için teşekkürlerimizi sunarız.

I'm here
to
tell you about
destruction
09 03 | 06 04

Damla Sari
Deniz Özuygur
Sena Başöz
Seniha Ünay

ART
ON

I'M HERE TO TELL YOU ABOUT DESTRUCTION

Damla Sari, Deniz Özüyğur, Sena Başöz ve Seniha Ünay'ın bakış açılarıyla şekillenen, ismini Nina Simone'nin "Revolution" adlı şarkısının sözünden alan "I'm here to tell you about destruction" adlı sergi aracılığıyla dört farklı kadın deneyimi ve varoluşlarını ifade ediş biçimleri bir araya geliyor.

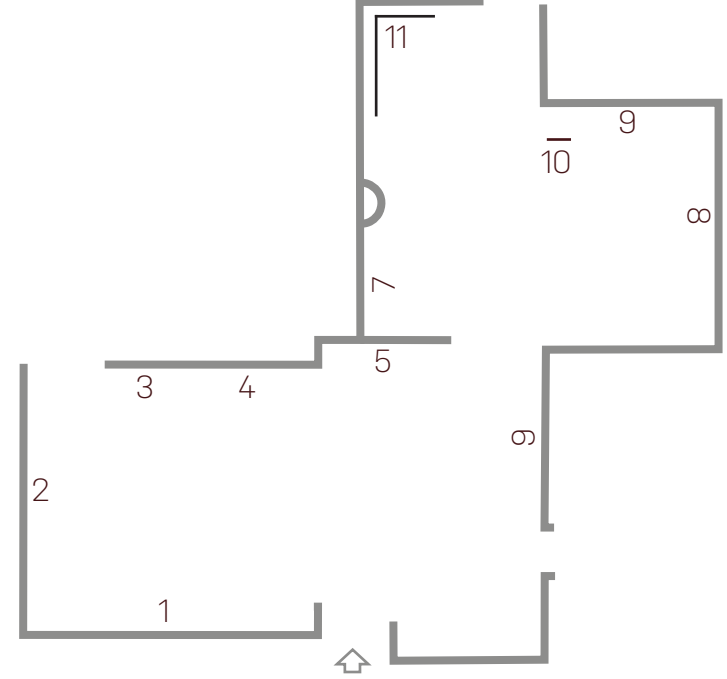
Kadınlar, tarih boyunca eril normlara karşı çeşitli mücadele biçimleri geliştirdiler. Bu mücadeleler, geniş bir yelpazede farklı kimlikler altında şekillenirken ve kadınların deneyimlerine bağlı olarak çeşitlilik gösterdi. Anne olma rolleriyle birlikte, işçi olarak çalışanlar veya aktivist kimlikleriyle öne çıkanlar, toplumun dayattığı sınırları aşmak ve değişimi teşvik etmek için mücadele ettiler. Bazıları, anne olmanın getirdiği sorumlulukları ve zorlukları deneyimlerken, diğerleri iş dünyasında var olma mücadelesi verdi veya toplumsal değişim için aktif olarak mücadele ettiler. Ancak, hepsi ortak bir hedef doğrultusunda bir araya gelerek, cinsiyetçi normların ve kısıtlamaların üstesinden gelmek için çaba harcadılar ve kadınların toplumsal rollerini yeniden tanımlama ve güçlendirme yolunda ilerlediler. Bu mücadeleler, kadınların tarih boyunca yaşadıkları deneyimlerin zenginliğini ve çeşitliliğini yansıtırken, toplumun ilerlemesi ve eşitlik için önemli bir rol oynadılar.

"Revolution" şarkısındaki "yıkım" kavramı, Damla Sari, Deniz Özüyğur, Sena Başöz ve Seniha Ünay'ın eserlerinde kadın kimliklerini ele alarak ve normları eleştirel bir bakış açısıyla yeniden yorumlayarak ifade ediliyor.

Damla Sari'nin, "Anneme Müjde" isimli triptik çalışmasında "Meryem'e Müjde" isimli eserden esinlenme görebilirsiniz. İsa'nın doğumunun müjdelendiği sahnede Cebra'il'in haberi getirme anını aynı jestlerle çay ikram ederek sahneye Sari, Meryem'i sahneye getirdiği anı yine aynı jestlerle koltuğu temizlediği bir görüntüyle yaratmaktadır. Sari, toplumun kadın olmanın gerekliliği ve zorunlu zarafetini üstüne yüklenerek, anneyi yani otoritenin evimizdeki denetçisini kandırmakta ve istediğin gibi bir evlat oldum müjdesi vermektedir. evimizdeki denetçisini kandırmakta ve istediğin gibi bir evlat oldum müjdesi vermektedir. Triptiğin orta kısmında aslında zannettiğiniz kişi değilim bakışıyla izleyiciyle tinsel bir temas kurar. Ve bu teması "Çok Bile Dayandım" isimli fotoğraf enstalasyonu ile tinsel/dokunsal bir iletişime geçirir. Ve başka bir birey/izleyen için dua etme anını imler. Çünkü zaten kendine, otoritenin kendisi olduğunu "Kendime Müjde" isimli gravür ile belgelemiştir. Diğer bir yandan, Deniz Özüyğur sanat hayatında evlilik, hamilelik ve annelik gibi farklı kadın kimlikleriyle karşılaştıktan sonra, "Ana-dolu" eserinin üretim sürecine başladı. Mantırları hem anneliğin sembolü hem de kadınları mutfağa sınırlayan cinsiyetçi kalıpların bir yansıması olarak gördü. Bu nedenle, mantırları duvara asılan sanat eserlerine dönüştürerek, onlara yeni bir anlam ve ebedi bir saygınlık kazandırdı.

Hamilelik döneminde annelik terimini irdelemeye başladığı baskı serisinde ovülasyonu betimleyen eserler incelendiğinde, 'sperm' olarak görünen kısımların tampon baskılar, 'yumurtaların' ise sanatçının göğüslerinin izlerinden baskılarla kadın kimliğini yeniden yorumladığını görürüz. Annelik kimliği ile çocuklarının ilgi gösterdiği hobi malzemesi olan boncukları kullanarak annelerin toplumdaki rolleri üzerine bir seri üretirken, Sena Başöz'ün "Per for mans" adlı buluntu eser bakım veren ve ihtimam gösteren kişi olarak Hemşire rolünü sorgular. Sanatçı, Bard College'de öğrenci olduğu 2009 yılından beri Hemşire alter egosu ile üretimlerde bulunmaktadır. Bu role hem kadınlara atfedilen bakım verme, ihtimam gösterme rolünü sorgulamak için, hem de kişisel tarihide hemşireliğin önemli bir yeri olması nedeniyle girmiştir. Bu roldeki üretimleri sanatçının sergide yer alan işleri de içine alan iyileşme üzerine araştırmasında önemli bir rol oynamıştır. "Doctoring" adlı videoda sanatçı geçip gitmiş olana müdahale etmeye girişir, yaratıcılık ve iyileşme arası ilişkiyi bir dizi fotoğrafa pansuman yaparak araştırır. SPOT Üretim Fonu desteğiyle üretilen "Doktor ol Hemşirelik Yap" adlı üç bölümden oluşan video, ilk bölümde, hemşirenin iyileşmek için gerekli mahremiyeti sağlayan medikal paravanla dış dünyadaki varlığını uzlaştırma sürecini aktarırken, ikinci bölümde ertelenmiş arzular ve depresyonu ele alır. Üçüncü bölümde ise, dışarı paravansız olarak çıkan hemşirenin yaratıcılık ve iyileşme arasındaki bağı araştırması- na tanıklık ederiz. Eser, yaranın iyileşmek için pansumana ve mahremiyete ihtiyaç duymasına rağmen, doğanın yenileyici gücüyle zamanla kendi kendine iyileştiği fikri etrafında gelişir. SPOT Üretim Fonu Desteği ile üretilen "Paravan" adlı diğer eser Çeşme'de, Yunan adası Sakız'a yakın bir kıyıda çekilmiştir. Videodaki görüntüler Sobotta İnsan Anatomisi Atlası'ndan kesilmiş kağıttan insan vücudu parçalarıdır. Bu parçalar, iki ülke arası haritalandırılmış bir sınıra doğru eriyerek ilerlerler. Eser dünyanın büyük zamanının perspektifinden bakıldığında insan hayatı ve trajedilerinin anlamını sorgular. Son olarak Seniha Ünay'ın, "Bahçe Günü" projesi, Nathaniel Hawthorne'nun "Rapaccini'nin Kızı" kitabıyla Beatrice'in yaşadığı bahçeden ve bir aile albümündeki kadınların bahçe önünde çekilmiş fotoğraflarından ilham alırken, proje eril akıl, kadınlar ve doğa arasındaki ilişkilere odaklanır. Türkiye'nin farklı şehirlerinde 1980'lerin sonunda ve 1990'ların başında çekilen doğayı yapay bir güle indirgeyen fotoğraflardan yola çıkan proje, Mersinli Hatice'yi merkeze alarak bu yapay güle poz vermiş kadınların fotoğraflarını sergiler. Yerleştirmedeki tekrar eden kadın ve gül figürü, eril bir düzen içindeki eşleştirmelerin ve ayrımların vurgulanmasının yanı sıra, kadınlarla insan olmayanların bir arada olduğu birlikteliğin görsel bir ifadesine dönüşür.

Statüko ile barışmayan kadınlar, farklı kimlikler altında çeşitli mücadele biçimleri geliştirirler. Kendi deneyimlerine bağlı olarak şekillenen bu mücadeleler, bazen anne olarak, bazen işçi olarak ve bazen de aktivist kimliğiyle ortaya çıkar. Ancak, nihai olarak verdiğimiz mücadele aynı akıl ürününün ve alışılmışı düzenin bir parçasıdır.

1 Deniz Özüyğur
Immaculate Conception, 2024
monotip baskı, arşiv kağıdı üzerine akrilik boya
monotype print, acrylic on archival paper
her biri | each 50 x 35 cm

2 Seniha Ünay
Bahçe Günü | Garden Day, 2023
değişebilir ölçülerde yerleştirme
placement in variable sizes

3 Damla Sari
Kendime Müjde | Annunciation to Myself, 2024
gravür
42 x 78 cm

4 Damla Sari
Anneme Müjde | Annunciation, 2023
diasec, triptik | triptych
70 x 210 cm

5 Deniz Özüyğur
ANA - DOLU, 2017-2019
100 x 70 cm
tuval üzerine kil ve çay | clay and tea on canvas

6 Damla Sari
Çok bile dayandım, 2024
100 x 70 cm
fotoğraf enstalasyon | photo installation
fine art baskı - beyaz beton, mermer tozu döküm
fine art print - white concrete, marble powder casting

7 Sena Başöz
Doctoring, 2010
12' video

8 Sena Başöz
The Screen, 2016
3' eski tıbbi ekranda video | video on vintage medical screen

9 Sena Başöz
Be the Doctor, Practice Nursing, 2016
6' 24" video

10 Sena Başöz
Per for mans

11 Deniz Özüyğur
Anne Serisi | Mother Series, 2023-2024
hama boncuğu | fuse beads
değişken boyutlarda | size variable